

Za ostvarivanje zaključaka zadarskog skupa

Dubrovnik bi trebalo da ima Pomorski centar za odgoj, usmjereno obrazovanje i znanstveni rad

U časopisu »Naše more« br. 3/4 od lipnja 1981. upoznao sam se sa Savjetovanjem o sistemu obrazovanja kadrova za potrebe brodarstva Jugoslavije koje je održano u Zadru od 25. do 27. ožujka 1981. Posebno me raduje da je prihvaćena varijanta koju je predložila Delegacija usmjerenog obrazovanja »Atlantske plovidbe« iz Dubrovnika, prethodno prihvaćen od OSIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja u pomorskom prometu južne Dalmacije.

Pri tom bih podsjetio na slijedeće: Ozbiljniji rad na reformi odgoja i obrazovanja naših pomoraca u Dubrovniku počeo je u udruženom radu gotovo kad i Reforma. Tako je Delegacija za usmjereno obrazovanje »Atlantske plovidbe« u svom upornom i dugotrajnom radu, tražeći optimalno rješenje za odgoj i obrazovanje kadrova u brodarstvu i rješenje za optimalnu organizaciju odgojno-obrazovne ustanove, izradila dva važna prijedloga: »Projekcija obrazovnog sustava pomorskih kadrova« i »Prijedlog za unapređenje odgoja i obrazovanja kadrova u pomorstvu.«¹ U izradi tih dokumenata Delegacija se široko samoupravno dogovarala i rukovodila: »iskustvima vlastite sredine, iskustvima drugih radnih organizacija u pomorstvu, zaključcima SIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja u pomorstvu i riječnom prometu u SRH i Sindikata pomoraca SRH, te stavom Izvršnog vijeća Skupštine općine Dubrovnik od 12. travnja 1979, pristupila izradi prijedloga za unapređenje sistema odgoja i usmjerenog obrazovanja kadrova za potrebe pomorske privrede.«²

Delegacija je razmotrila i analizirala postojeće stanje u obrazovanju kadrova za pomorsku privredu u Dubrovniku i zaključila da je prvi neophodni korak u ostvarivanju predložene »Projekcije obrazovnog sustava pomorskih kadrova« osnivanje pomorskog centra za odgoj i usmjereno obrazovanje i znanstveni rad. To je uvjet za optimalizaciju odgoja i usmjerenog obrazovanja njegovim vertikalnim povezivanjem Više pomorske škole i sadašnje dvije godine završnog stupnja srednjeg usmjerenog obrazovanja program kadeta i brodstrojara. »Prijedlog« i »Projekciju«, koje je predložila Delegacija »Atlantske plovidbe«, jednoglasno je prihvatila Skupština OSIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja u pomorskom prometu južne Dalmacije na zajedničkoj Sjednici održanoj 14. travnja 1980. na kojoj su prisustvovali i predstavnici društveno političke zajednice.³

Na osnovu zaključaka spomenutog skupa i dobivenih materijala Koordinacioni odbor za socijalistički preobražaj odgoja i obrazovanja Općinske konferencije SSRNH Dubrovnik na svojoj sjednici dana 27. svibnja 1980. donio je zaključak:

»Prihvata se Projekcija obrazovnog sustava pomorskih kadrova u Dubrovniku i Prijedlog za formiranje pomorskog centra za odgoj i usmjereno obrazovanje i znanstveni rad u Dubrovniku na osnovi prijedloga Delegacija »Atlantske plovidbe« Dubrovnik, te zaključaka OSIZ-a usmjerenog obrazovanja u pomorstvu Dubrovnik.«

Taj zaključak dostavljen je Višoj pomorskoj školi i Centru za odgoj i usmjereno obrazovanje Dubrovnik.

Na osnovi prijedloga OSIZ-a i zaključaka Konferencije SSRNH Dubrovnik radni ljudi zaposleni u Organizaciono-pedagoškoj jedinici Lapad održali su 2. lipnja 1980. sjednicu u prisutnosti svih 22 nastavnika koji izvide programe pomorskog usmjerenja kadeta i brodstrojara. Tu je postavljen jednoglasni zahtjev svih prisutnih radnih ljudi za izdvajanje u poseban OOUR u sastavu Centra za odgoj i usmjereno obrazovanje Dubrovnik, te i ovaj zaključak: »Radni ljudi zaposleni u OPJ Lapad ocjenjuju da je prijedlog Delegacije »Atlantske plovidbe« Dubrovnik i OSIZ-a za pomorski promet južne Dalmacije za osnivanje pomorsko-obrazovnog centra u Dubrovniku (a što je podržano zaključkom Koordinacionog odbora za socijalistički preobražaj odgoja i obrazovanja OK SSRND Dubrovnik) društveno opravdan.«

Prema dogovoru na sjednici skupštine OSIZ-a na kojoj su uistinu prisustvovali svi zainteresirani a i odgovorni u našoj općini i široj društvenoj zajednici za odgoj i obrazovanje pomorskih kadrova, pomorski centar trebalo je da upiše prve učenike i studente u godini 1980/81. Međutim, do danas od toga ništa.

Dakle, u Dubrovniku do danas nema posebnog centra za odgoj i usmjereno obrazovanje kadrova u pomorstvu. Umjesto toga, postoji Viša pomorska škola, a budući pomorski stručnjaci počinju se obrazovati u jedinstvenom Centru za odgoj i usmjereno obrazovanje Dubrovnik, »mamut-Centar — kako je to napisano u Informaciji Općinskoj skupštini Dubrovnik — s blizu 3500 učenika, s preko 180 zaposlenih, Centru u kojem se u 108 odjelje-

nja izvode blizu 30 programa na 5 lokacija i u 7 školskih zgrada, od kojih su neke međusobno udaljene po par kilometara.« Iz iste informacije doznajemo da ostali gradovi u SR Hrvatskoj približno veličine Dubrovnika, nisu prišli formiranju ovakvog velikog Centra kao mi u Dubrovniku. Tako imamo u Zadru 5 centara, Puli 5, Karlovcu 5, Slavonskom Brodu 4, Varaždinu 5, Vinkovcima 5, Sisku 3 itd. Što misle radni ljudi zaposleni u tako stvorenom mamut-Centru poslije trogodišnjeg iskustva, najbolje ilustrira zaključak Savjeta Centra u prosincu 1980. da se od postojećeg Centra formira više centara; istim prijedlogom izlazi Delegacija Centra pred Općinsku skupštinu 26. ožujka 1981.

Evo i pokazatelja o uspjehu učenika u spomenutom razdoblju u OPJ »Lapad«. Od ukupnog broja upisanih učenika završilo je:

- u školskoj godini 1978/79. — 83% učenika;
- u školskoj godini 1979/80. — 81% učenika;
- u školskoj godini 1980/81. — 81% učenika.

Ovi rezultati odnose se na cijelu OPJ »Lapad«, ali ako analiziramo rezultate u pomorskom usmjerenju kadeta i brodstrojara u godini 1980/81. onda oni iznose samo 74,3%, s uspjehom završenih učenika.

Radi usporedbe u ranijoj Pomorskoj školi u reformi i prije postignuti su ovi rezultati:

Od ukupnog broja upisanih učenika završilo je:

- u školskoj godini 1975/76. — 93% učenika;
- u školskoj godini 1976/77. — 91% učenika;
- u školskoj godini 1977/78. — 94% učenika.

Nakon svega mogli bismo postaviti pitanje što možemo očekivati u bliskoj budućnosti u odgoju, obrazovanju i znanstvenom radu u pomorstvu u dosadašnjoj organizaciji. Sigurno ne mnogo. Sada, kada je prihvaćena »Projekcija obrazovnog sustava pomorskih kadrova« na Skupštini u Zadru, na kojoj je sudjelovao veliki broj istaknutih pomorskih stručnjaka

PODUZEĆE LUKE DUBROVNIK

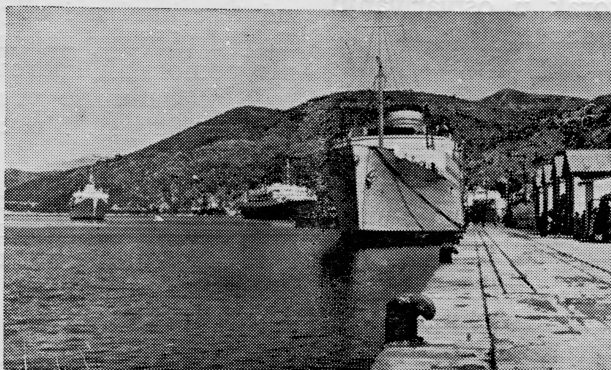
GRUŠKA OBALA 87
Telefon: 23-350; Telex 27567 YU LUKADU
Brzojav: PODUZEĆE LUKE DUBROVNIK

OBAVLJA:

Utovar i istovar brodova za robu namijenjenu uvozu, izvozu, tranzitu i razvozu — Špediciju robe u razvozu — Održava i izgrađuje obale. Pruža kompletan servis jahtama.

RASPOLAŽE:

Vlastitim zatvorenim i otvorenim skladištima dizalicama, traktorima, autoliftovima, kamionima i drugom lučkom mehanizacijom.

Putnički brodovi u Gruškoj luci

i odgovornih osoba za odgoj i obrazovanje kadrova za potrebe jugoslavenskog brodarstva, njih 124 sudionika iz četiri naše republike i jedne autonomne pokrajine, trebalo bi da i mi u Dubrovniku pridemo realizaciji onog drugog prijedloga Delegacije za odgoj i obrazovanje »Atlantske plovidbe«, »Prijedloga za unapređenje odgoja i obrazovanja kadrova u pomorstvu«.

U »Prijedlogu« se jasno kaže da su »Prijedlog« i »Projekcija« jedna sastavna cjelina. Za izvršenje »Projekcije«, koja je sada prihvaćena i u Zadru, dakle mi u Dubrovniku neminovno moramo izvršiti i onaj uvjet iz »Prijedloga« koji sigurno osigurava optimalizaciju odgoja i obrazovanja kadrova u pomorstvu, a to je osnivanje pomorskog centra za odgoj, usmjereno obrazovanje i znanstveni rad.

Jedinstveni pomorski centar u Dubrovniku, koji bi obrazovao pomorce, kao i zvanja potrebna za rad u lukama, uz veći utjecaj udruženog rada pomorske privrede, prvenstveno »Atlantske plovidbe«, sigurno je pretpostavka da se s uspjehom ostvari ono što je zacrtano u Zadru.

Osim mnogih razloga za stvaranje takvog Centra koji su dati u »Prijedlogu«,⁴ moramo voditi računa i o tome da je posljednjih godina prisutan slabiji interes za pomorsku struku, pa se izuzetno teško skupiti potrebni broj đaka i studenata i to redovito s dosta niskim ocjenama iz prethodnog školovanja.⁵ Mnogi upisani učenici ne završavaju, a od onih koji završe svi ne idu ploviti. Ako se to nastavi, treba postaviti pitanje tko će sutra na brod. I kakve će nam kvalitete biti kadrovi. Odgovor treba svakako dati danas.

Ovakav nepovoljni trend Pomorski centar bi sigurno trebao zaustaviti pa iako je za pretpostaviti da on neće sve nedostatke u odgoju i obrazovanju a i drugim pitanjima riješiti, za vjerovati je da će se mnogo toga početi rješavati i uspjeti riješiti.

Za nastavak izvršenja dogovorenih zadataka, OSIZ odgoja i usmjerelog obrazovanja u pomorskom prometu južne Dalmacije, radni ljudi koji izvode programe pomorskog usmjerenja kadeta, brodstrojara i pomorskih radiotelegrafista u OPJ »Lapad« kao i u Višoj pomorskoj školi, i svi ostali zainteresirani za pomorsko obrazovanje, trebali bi analizirati sadašnje stanje, tj. dokle smo stigli u provođenju dogovorenog. Zatim, uključiti se u akciju za provedbu zaključaka zadarskog skupa i prići izvršenju svog zaključka i dogovorenog na skupštini održanoj 14. travnja 1980. U ovu akciju više nego do sada uključiti organizaciju Saveza socijalističke omladine učenika i studenata pomorskog usmjerenja, bez obzira na to što su njihovi predstavnici i članovi OSIZ-a.

Delegacija usmjerelog obrazovanja »Atlantske plovidbe« koja je do sada dala toliko korisnih i značajnih prijedloga i inicijativa, neminovno bi trebala ostati i dalje pokretač naših akcija. Započeta akcija potpuno se afirmirala u Zadru, samo smo mi u Dubrovniku bili kratkog daha, i to ne samo u udruženom radu pomorske privrede.

Ispravnost dosadašnjih akcija radi osnivanja pomorskog centra za odgoj usmjereno obrazovanje i znanstveni rad vertikalnim povezivanjem sadašnje dvije godine završnog stupnja srednjeg usmjerelog obrazovanja kadeta, brodstrojara i pomorskih radiotelegrafista i Više pomorske škole potvrđuje i »Prijedlog zakona o usmjerenom obrazovanju« koji između ostalog donosi slijedeće: »Zakon o usmjerenom obrazovanju treba da pridonose izgradnji cjelovitog sistema usmjerelog obrazovanja u kojem će biti povezani svi programi i stupnjevi obrazovanja (srednje, više i visoko obrazovanje, postdiplomski studij, specijalizacija, drugi oblici osposobljavanja, usavršavanja i dr)«⁶

Citiramo na kraju dio članka u časopisu »Naše more« o kojem je bilo riječi: »željeli bismo samo upozoriti da su rezultati ovog savjetovanja tek početak ozbiljnog rada na reformi odgoja i obrazovanja naših pomoraca«.

Očito je da smo početak mi već napravili i to, rekli bismo, dobar početak, samo sada smo posustali, ali ako želimo ići dalje zacrtanim kursom, moramo prići izvršenju onog što smo se samoupravno dogovorili, jer u suprotnom dubrovački brod s pomorskim školstvom plovit će nesigurno i bez neke velike perspektive da sigurno stigne u luku.

B I L J E Š K E :

¹ Kratko objašnjenje za one čitatelje koji nisu upoznati sa sadržajem »Projekcije« i »Prijedloga«.

»Projekcija« donosi novi sistem obrazovanja pomoraca od najnižeg do fakultetskog i to po sistemu dijelom uz rad a dijelom kroz redovnu nastavu (na brodu i u školskoj klupi).

»Prijedlog« sadrži način kako da optimalno organiziramo u Dubrovniku u odgoju, obrazovanju i znanstvenom radu pomorskih kadrova, te neadekvatnosti sadašnje organizacije.

² »Prijedlog« st. 1.

³ Na skupštinu OSIZ-a bili su pozvani: iz Rijeke predsjednik Skupštine SIZ-a i tajnik SIZ-a odgoja i usmjerenog obrazovanja u pomorstvu; iz Splita savjetnik za opći razvoj školstva u Republickom zavodu za prosvjetno-pedagošku službu; iz Dubrovnika su pozvani slijedeći: Općinski komitet SKH, Općinska konferencija SSOH, zastupnik u Saboru SRH, predsjednik Predsjedništva OK SSRNH, predsjednik Vijeća udruženog rada OS, predstavniku Izvršnog vijeća OS za pitanja obrazovanja, nauke, kulture i fizičke kulture, predsjednik Tehničke komisije Poslovne zajednice pomorskih brodarara Jugoslavije, predsjednik Društva za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije, predsjednik Koordinacionog odbora za socijalistički preobražaj odgoja i usmjerenog obrazovanja, a iz »Atlantske plovidbe« generalni direktor, direktor kadrovskog i direktor komercijalnog odjela; te od sredstava javnog infor-

miranja; RT Zagreb, OOUR RTV Centar Dubrovnik, Slobodna Dalmacija i Dubrovački vjesnik.

⁴ »Prijedlog« st. 2 »Donošenjem zakonskih propisa i Društvenog dogovora, naime, riješit će se sistemski pitanja odgoja i usmjerenog obrazovanja kadrova u pomorstvu, u što će se aktivno uključiti i ova Delegacija, a dotle je potrebno prevladati poteškoće koje su, u našim uvjetima, očita posljedica neadekvatne organizacije odgoja i usmjerenog obrazovanja kadrova u pomorstvu. Ove neadekvatnosti ogledaju se u sljedećem:

— nedovoljna programska (i ukupna) povezanost završnog stupnja srednjeg usmjerenog obrazovanja i Više pomorske škole;

— S obzirom na specifičnost pomorskog poziva, nedovoljan odgojno-pedagoški i ukupni društveni utjecaj na formiranje, razvijanje i njegovanje sklonosti potrebnih zanimanjima u pomorstvu, što je u dobroj mjeri posljedica diskontinuiteta u pristupu i ambijentiranosti;

— pomanjkanje osnove za zajedništvo u plani-

ranju i opremi kabineta, sada vrlo siromašnih i uglavnom neodgovarajućih;

— nedovoljan utjecaj pomorske privrede na broj i selekcioniranje kandidata«.

⁵ Iz Izvještaja o rezultatima rada u školskoj godini 1980/81- stranica 2. »treba se još jednom osvrnuti na izuzetno loš sastav učenika (u odnosu na ostvarene rezultate u pripremnom stupnju) koji su se upisali u ovu OPJ. Kako smo to naglasili i u ranijim analizama, srednja ocjena uspjeha u pripremnom stupnju za upisane učenike iznosila je 2,71. Iz hrvatskog ili srpskog jezika iznosila je 2,33; iz matematike 2,27; iz fizike 2,13; iz engleskog jezika 2,47. Iz predmeta koji su u natječaju za upis davali prednost učenicima za upis u programe ove OPJ čak je 55,80% bilo dovoljnih ocjena, a odličnih samo 1,80%«.

⁶ »Prijedlog zakona o usmjerenom obrazovanju« srpanj 1981. glava: Obrazloženje prijedloga Zakona o usmjerenom obrazovanju; naslov: 2. Svrha koja se želi postići Zakonom.

Jugoslavenska tankerska plovidba

Složena organizacija udruženog rada za pomorski promet, brodogradnju, turizam i trgovinu, s ograničenom i supsidijarnom odgovornošću

ZADAR

Radna zajednica — Zajedničke službe SOUR-a

Borisa Kidrića 3,
57000 ZADAR
Telefon: 22-377
Telex: 21127
Telegram: Jugotanker
Sjedište SOUR-a JTP

RO JUGOTANKER
RO BRODOGRADILIŠTE
RO TURISTHOTEL
RO TANKERKOMERC

Predstavništvo:
Pino Budićin 1,
51000 RIJEKA
Telefon: 25-542
25-625
Telex: 24198

RO JUGOTANKER: U unutrašnjem prometu vrši prijevoz tereta i putnika vlastitim i unajmljenim brodovima u svim kategorijama plovidbe, pružanje usluga bunkeriranja brodovima. U vanjskotrgovinskom prometu vrši izvoz i uvoz za vlastite potrebe radne organizacije, međunarodni pomorski transport robe i putnika, agencijski poslovi u inozemstvu, usluge ukrcaja i iskrcaja i bunkeriranja i slično.

RO BRODOGRADILIŠTE: Vršiti gradnju i popravke brodova, brodskih strojeva, uređaja opreme i željeznih konstrukcija, te se bavi off shore poslovima. Posjeduje dva plutajuća doka. Kapacitet dizanja doka I je 2.300 tona težine, dužina 89,6 metara, dužine preko potklada 75 metara, maksimalan gaz 4,4 metra, a može primiti brod maksimalne širine 16 metara. Kapacitet dizanja doka XVI je 8.500 tona težine, dužina 159 metara, dužina preko potklada 140 metara, maksimalni gaz 7 metara, a može primiti brod maksimalne širine 23,5 metara.

RO TURISTHOTEL: Hoteli i turistička naselja na kopnu i otocima: »Pinija« — Petričane, »Alan« — Starigrad (naturist), Crvena Luka — Biograd n/m, Božava, Luka, Sali, »Koritnjak« — Iž Veli, »Zadranka« — Ugljan; Autokampovi: Starigrad-Paklenica, Crvena Luka; »Marina« — Yacht club; Pogon za proizvodnju slastica; Praonica rublja, Vlastita putnička agencija: izleti, transferi, garažiranje kola.

RO TANKERKOMERC: U unutrašnjem prometu u osnovnoj djelatnosti bavi se trgovinom na veliko prehrambenim proizvodima i industrijskim neprehrambenim proizvodima. U sporednoj djelatnosti vrši usluge ukrcaja i iskrcaja brodova, vagona i sredstava cestovnog saobraćaja naftom, naftnim derivatima, proizvodima petrokemije i ostalom tekućom robom, čišćenje rezervoara, brodskih tankova, vagona i autocisterni, prerada i pakovanje naftnih derivata, proizvoda petrokemije i ostale tekuće robe, poslovi brodskog snabdjevača, posredovanje u prometu roba. U vanjskotrgovinskom prometu obavlja izvoz svih proizvoda radnih organizacija — članica SOUR-a Jugoslavenske tankerske plovidbe, uvoz opreme, repromaterijala, rezervnih dijelova, sirovina za potrebe radnih organizacija članica SOUR-a, izvoz i uvoz prehrambenih proizvoda i industrijskih neprehrambenih proizvoda, zastupanje inozemnih tvrtki i držanje konsignacijskih skladišta, posredovanje u vanjskotrgovinskom prometu, malogranični i prekomorski promet, poslovi javnih skladišta u međunarodnom robnom prometu, opskrba stranih brodova, pružanje privrednih usluga: iskrcaja brodova, željezničkih i cestovnih prometnih sredstava proizvodima petrokemije i ostalom tekućom robom, čišćenje i održavanje sredstava prijevoza petrokemije i ostale tekuće robe, prerada i pakovanje proizvoda petrokemije, naftnih derivata i ostale tekuće robe.